

Kaks presidenti korraga

*Aknad juba härmas
ja igal pool jõulusära,
vaikselt juba kuulda
jõulu pidukära ...*

Nagu kõik teavad, siis aianduskooli õpilasesinduse presidendi valimistel tegime Jaanus Odrasega sel aastal ajalugu. Kogusime valimistel võrdselt häält ja otsustasime koos õpilasesindust juhtima hakata. Täname kõiki valijaid ja toetajaid! Kuna me juba tahtmatult traditsioone muutsime, siis jätkame uuenduste lainel, üritades leida alati nutikaid ja moodsaid lahendusi. Kindlasti teeme valjuhäälselt kuuldavaks kaasõpilaste arvamused ja ootused kooli elust. Meie poole võib julgelt pöörduda ja võimalusel aidame alati ja anname endast parima, et mure/probleem/küsimus saaks lahendatud

Jarko Ilves

Jaanus Odras

või vastuse. Meie koos õpilasesindusega tegutseme selle nimel, et koolielu oleks põnev ja et õpilastel oleks alati positiivne õhkkond koolis. Minu arvates on presidendi ameti juures just

kõige tähtsam meele pidada, et sa jääd kõigiga võrdseks, mitte teistest paremaks. Imelist jõuluaja algust ja rahu kõigi südameisse!

Jarko Ilves, FL21-41-K

Mardikuu on jõulukuule,
rajand ette lumest tee!
Jõulud tulevad kui luule,
lumi kosunud kõrgele!

Urmas Roht

Lumi laskis ennast oota
nüüd ta sajab täie hooga.
Sadas päeva, sadas kaks
lumevaip nüüd ongi paks.
Kattis kinni kooliaia
elu raske jänkul maial.
Juurde sajab iga tund
Aivo lükata saab lund.
Küll siis oleks alles tore
kui nii jõuludeni oleks.

Dairi Kokmann

Torka julgelt suusad alla,
kepid kätte, selga pluus!
Tuiska suusanõlvast alla,
varsti käes on aasta uus!

Urmas Roht

Mis tehtud ...

- 4.11 Sügispidu
- 10.11 Mälumängu II voor
- 17.11 Yulia Medvedyeva demo floristidele
- 22.–26.11. Distsantsõppe nädal

... mis teoksil

- 8.12 Sallivuskonverents
"Kuidas teha enda koolist salliv kool?"
- 8.12 Mälumängu III voor
- 14.12 Õpilaste jõuluõhtu
- 20.12–9.1 Jõuluvaheaeg
- 17.1 Aasta õpilase kandidaatide esitamine
- 18.1 Mälumängu IV voor. Keskkonnateemaline

TÄNASES LEHES: Egerti ja Kerly teekond hõbedani! Floristika meistriklass! Õpetajate päev Võrumaal ja Mustvees! Ma laulan Räpinast! Valgusküllane sügispidu mõisapargis! Terevisioon aianduskoolis! ... ja palju muud huvitavat!!!

Egert ja Kerly – hõbesäras maastikuehitajad

Septembri eelviimasel nädalal toimusid Austrias, Grazis kutsekoolide meistri-võistlused EuroSkills 2021, kus teiste seas esindasid Eestit Räpina Aianduskooli maastikuehituse eriala värsked vilistlased **Egert Aug** ja **Kerly Väinsar**. Võistluselt toodi koju hõbemedal. See oli ühtlasi ainuke medal, mille Team Estonia teenis. Esitasime Kerlyle ja Egertile mõned küsimused seoses õpingute, võistluse ja nende tulevikuplaanidega.

Kui nüüd alustada algusest, siis Egert, sa tulid aianduskooli aiandust õppima. Kuidas aga jõudsid maastikuehituseni?

Egert: Maastikuehitus – see on hea võimalus värskes õhus trenni teha. 😊 Kõige suurema huvi tekitasid tegelikult Kris Käos, Markus-Janek Mitri ja Erik Rüütli, kes õppisid maastikuehitust siis, kui mina aiandust õppisin. Vaatasin nende töid ja mulle hakkas see eriala meeldima.

Kerly, aga kuidas sina maastikuehituseni jõudsid?

Kerly: Olen maalt pärit ja füüsiline töö pole mulle võõras. Otsus tulla maastikuehitust õppima tuli üsna äkki, istusime perega maha ja vaatasime koolide nimekirju, kuhu ja mida õppima minna, siis leidsimegi aianduskooli.

Kuidas just teie kaks EuroSkillsile võistleva pääsesite?

Egert: Ühel päeval lihtsalt õpetaja Mairold tuli ja ütles, et mina lähen. Ma hakkasin siis muidugi uurima, et miks mina. Mairold vastas, et paljud õpetajad olid öelnud, et ma olen tüütu ja teen tööd liiga kähku valmis – mingu nüüd ja tehku seda võistlustel ka.

Kerly: Sain juba esimesel kursusel aru, et see on täpselt õige eriala minu jaoks. Ilmselt said ka õpetajad aru, et mulle tõesti maastikuehitus meeldib. Nii tehtigi pakkumine.

Enne Austriasse suundumist tegite Räpinas n-õ kuiva trenni, teie juhendajaks oli õpetaja Mairold Mänd. Kui palju see erines sellest, mis teid võistlusel ees ootas?

Egert: Räpinas harjutades oli põhiliselt miinuseks see, et kõrval ei olnud teist tiimi. Võtsime vabalt, sest polnud võistlusmomenti, keegi ei teinud tempot ja ka närvi polnud sees. Viimasel korral küll Mairold kutsus kaks maasti-

Medalivõitjad Kerly ja Egert

kuehituse proffi meile kõrvale, aga ka see polnud võrreldav selle tundega, mis valdas meid võistlustules olles.

Teiseks, päev enne võistlust saime tutvuda materjalidega, mida võistlusel tuli kasutada ja see lõi pahviks. Seal oli üheteistkümnnes erinevas suuruses müürikive! Ülesandeks oli laduda müür rooma mustri järgi – ühtegi pikka vuuki ei tohtinud kuskile tekkida, see pidi olema perfektne. Me pidime nende kividega tohutult mängima, et laduda etteantud kõrgusega müür. Koolis meil selliseid kive pole, aga soovitaksin siinkohal kindlasti neid hankida.

Maastikuehituses võistles viis riiki – kõik tegid nii head ja tublit tööd, ausalt, see oli täielik pomm meie jaoks, et meil nii hästi läks.

Kerly: Räpina trennidest oli kindlasti kasu. Saime plaani mitu korda läbi teha ja see tuli igati kasuks. Selle tõttu ei olnud ka Austrias suuremaid takistusi ega probleeme. Nagu Egert ütles, siis ehmatas oli algul suur, kuid kasutasime ettevalmistuspäeva maksimaalselt ära. Saime esialgse plaani valmis mõelda ja võistluspäevad olid selle võrra kergemad.

Tiimis töötades on omavaheline klapp äärmiselt oluline. Kuidas teie koostöösujus?

Egert: Head paarilist on raske leida! Kui aus olla, siis õpingute ajal me Kerlyga väga tihedalt ei suhelnud, kuid meie koostöö sujus väga hästi! Kogu võistluse vältel tundsi mingisugust kummalist rahu.

Üheksa korda mõõda ...

Kuigi pinge oli peal, siis tegime oma vahel nalja ja kui ühel motivatsioon langes, siis teine aitas seda tõsta. Rääkisime igasugustel teemadel, naersime kogu aeg. Teised olid oluliselt tõsisemad. Aga see hea klapp andis meile teatud stabiilsuse ja seetõttu pidime ka väga vähe asju ümber tegema. Otseselt tööjaotust kui sellist meil ei olnud. Näiteks müüri ladumiseks oli meil aega kaks päeva – Kerly ladus, mina käisin kive parajaks lõikamas. Väiksemad lõikurid olid meil endal olemas, aga suurte kivide jaoks oli vaja suurt lõikurit, see asus halli teises otsas. Veesilma rajamise ülesanne oli meil aga koolis harjutatuga üks-ühele. Naljakas oli ka see, et kast, kuhu võistlustööd rajasime oli ainult 20 sentimeetrit sügav, all oli kohe asfalt. Äärekivi panimegi lihtsalt vastu asfalti ja suure puu, mis kästigi meil potiga istutada, panime ka lihtsalt potiga vastu maad.

Kerly: Olen Egertiga täiesti nõus! Saime ettevalmistuspäeval nimekirja tööosadest, mis pidid iga päeva lõpuks valmis saama. Jagasime ülesanded ära, kes mida teeb. Äärekive paigaldasime koos, sest need olid parajalt rasked, neid üksi tõsta oli üpris keeruline. Ka müüri tegime koos, osad kivid olid nii rasked, et ma ei jõudnud neid isegi liigutada. Mingeid suuri raskusi ei olnud, meil oli kindel plaan paigas ja jälgisime seda. Midagi ümber tegema ei pidanud ja kui oligi mingi probleem, sai see kohe lahenduse.

Kuidas korraldusega rahule jäid, kõik vahendid olid olemas?

Egert: Jah, tööriistad mida lubati, olid ka. Mairold ütles, et kasutada on ainult ühe päeva materjalid ja kui järgmine päev tahaks midagi sillutises muuta, siis enam ei saa. Liivaga oli väike probleem, seda pidime ise käruga kaugevalt juurde tooma, mis röövis palju väärtuslikku aega. Ungarlastel vedas, nende tööplats oli kohe liivahunniku kõrval.

Kerly: Minu jaoks andis toitlustuse korraldus soovida, nimelt on mul gluteenitalumatus ja kuna neil ei olnud tavatoidule alternatiive pakkuda, siis jäid minu söögikorrad üsna kesiseks.

Keda õpetajatest tahaksid eriti esile tõsta?

Egert: Mairold Mänd! Tänu temale sain võistlustele ja tänu tema toetusele ja urgitemisele tuli tulemus ka.

Valmiv kivimüür

Veesilma viimistlemine

Kerly: Kõik eriala õpetajad teavad ja tunnevad oma valdkonda. Väga suur kummardus neile! Õpetaja Mairoldilt saime väga hea ettevalmistuse võistluste jaoks, ta on oma ala professionaal. Ka tundides tõi ta palju näiteid tööelust – kuidas, mida, kiiremini ja paremini teha.

Kas jõudsite ka jälgida konkurentide tegemisi? Jäi midagi erilist silma?

Egert: Üritasime aru saada, kuidas nemad nii kähku müüri laovad – ei õnnestunud läbi hammustada.

Kas võistluspäevade jooksul võtsite ka Mairoldi või mõne teise õpetajaga ühendust, et nõu pidada?

Egert: Me suhtlesime Mairoldiga Facebookis. Raili Laas, kes on rahvusvaheliste kutsevõistluste ekspert maastikuehituses, oli kohapeal, seega rääkisi-

me temaga.

Mis kohta prognoosisite?

Kerly: Kokku oli viis võistkonda. Austria tiimil ebaõnnestus võistlus, seega olime kindlad, et neljas koht on garanteeritud. Ma ei ajanud ootusi kõrgeks. Lõputseremoonial oli aga üllatus suur, kui meid lavale kutsuti.

Kas teil jagus võistluste kõrvalt ka vaba aega, et Grazi linnaga tutvuda?

Kerly: Esimesel päeval Austriasse jõudes oli peaaegu terve päev vaba. Käisime Grazi linna vaatamas ja mägedes kõndimas.

Egert: Võistluspäevad olid väga väsitavad. Jõudsimme õhtul vaid Kerlyga järgmiseks päevaks plaane teha. Ka viimasel päeval tehti meile väike ekskursioon ja väljasõit loodusesse.

Mida tahaksid öelda praegustele maastikuehituse õpilastele?

Kerly: Mitte ainult maastikuehituse eriala õpilastele, vaid ka kõikidele teistele – kuulake, mida õpetajad teile räägivad ja käige tundides kohal. Õpetajate teadmised on väärtuslikud, nad on meist natuke vanemad ja suuremate kogemustega!☺

Aianduskoolist olen kaasa võtnud hulga teadmisi. Sain palju tuttavaid ja koostööpartnereid. Ei ole vist paremat kooli, kus on nii soojad ja vastutulelikud õpetajad. Aianduskoolis saab väga hea põhja alla.

Võistluselt võtsin kaasa kiiruse, täpsuse, pingetaluvuse ja meeskonnatöö oskuse. Arendan mainitud oskusi iga päev, kuid just võistlusel saan neid ka rakendada. Kõik see peab ühel heal maastikuehitajal olema olemas.

Egert: Võtke maksimum, mis siin antakse. Kui maksimumi ei võta, siis pole mõtet selle eriala peale jääda.

Mida tulevik toob?

Egert: Järgmise aasta oktoobris peaks Shanghais toimuma maailmameistri-võistlus WorldSkills 2022. Kas võistlus ikka toimub, on praeguses maailmas raske ennustada. Selle nimel peab kindlasti palju tööd tegema. Minu unistus oleks võistelda Mairoldi ja Erikuga (Mairold Mänd ja Erik Rüütel – WorldSkills pronks maastikuehituses 2017) treenimise eesmärgil. Ehk suudaksid nemad tekitada meis hasarti ja pakkuda samasugust pingelist olukorda nagu päris suurvõistlustel.

Praegu töötan sõbra firmas, aga hooaeg hakkab peagi lõppema. Plaanin talvel veidi puhata. Tulevikus tahaks oma ettevõtte luua. Kui pakutakse, siis ei ütleks ma ära ka maastikuehituse õpetaja ametist Räpina Aianduskoolis.

Kerly: Tulevikus olen kindlasti erialasel tööl. Hetkel töötan Aia- ja Maastikukujunduse OÜs Millet. Käisin seal varem praktikal ja sain väga hea erialase töö kogemuse. Ka WorldSkills 2022 on kindlasti plaanis. Natuke hirmutav muidugi, sest tegemist on ju veel suurema võistlusega. Aga õnneks on aega harjutada ja uusi teadmisi omandada.

Kas publiku toetust oli tunda ja kui tähtis see on?

Egert: Oli küll ja õnneks publikut jagus. Olime ka ainukesed võistlejad maastikuehituses, kelle hulgas oli tük-

ruk. Kõik imestasid ja imetlesid, et kuidas ta küll suudab. Eestlaste toetuse üle oli muidugi eriti hea meel. Pärnumaa Kutsehariduskeskuse inimesed käisid meid samuti tervitamas ja kaasa elamas.

Kerly: Publiku toetust oli väga tunda. Eriti viimasel päeval, kui enne lõppu kogunes Eesti tiim meie ala juurde kaasa elama. Siis võttis küll pisara silma.

Kuidas tähistasid hõbemedali võitu?

Kerly: Lõputseremoonia oli väga suurejooneline. Pere, kes kodus otseülekannet vaatas, ütles, et see oli sama uhke kui Eurovisioon. Lennujaama tulid meid vastu võtma õpetaja Mairold

Mänd ja Maastikuehituse Liidu poolt Jaanus Lepik. Kallistusi tulid jagama ka minu väike venna ja hea sõber. Hiljem sõime perega koos kooki ja muljetasime võistlusest.

Egert: Ma arvan, et pidustused on veel ees. Ma tulin otse Räpinasse, et õpetajatega kohtuda.

Liisi Kont, kutseõpetaja

Fotod: <https://eurosports2021.com/>

R. Laas, V. Truija

Vestlus toimus enne Egerti ja Kerly pidulikku vastuvõttu Räpina Aianduskoolis.

Lõpuks valmis

Päevakangelaste tunnustusüritus kulmineerus piduliku tordisöömisega.
Raili Laas, Mairold Mänd, Kerly Väinsar ja Egert Aug

Sügispidu lahutas nii noorte kui vanemate meelt

4. novembril leidis aset Räpina Aianuskooli sügispidu. Esimest korda toimus sündmus mõisa kõrval asuva lõkkeplatsi ümbruses. Öhtu jooksul sai läbida põnevat elamusrada, meisterdada kõrvitsast laternaid, jäädvustada end fotole valgusmaaliga jpm. Sündmus algas lõkke süütamise riitusega, mille järel pakuti külalistele üht-teist maitsvat.

Nagu eelnevatel aastatel on kombeks olnud, kuulutati välja ka õpilasesinduse president. Sel aastal tehti Räpina Aianuskoolis ajalugu – hääletuse tulemusel said mõlemad kandidaadid võrdse arvu hääli ning läbirääkimiste tulemusel jõuti ühemeelsele otsusele: presidentideks valiti mõlemad väga tugevad kandidaadid – Jaanus Odras ja Jarko

Ilves. Presidendid sõnavad nagu ühest suust: “Kui hääletuse tulemused said teatavaks, oli kohe selge, et lisahääletust ei hakka korraldama ning astume koos presidentidena ametisse”.

Vägeva tuleshowga esines Freya, kes lisas pimedasse sügisõhtusse nii soojust kui ka valgust. Muidugi ei puudunud sündmuselt võimalus jalga keerutada, seda võimalust kasutati viimaste minutiteni.

Tiim tänab kõiki töötajaid, kes antud sündmuse korraldamisel abiks olid ning kõiki külalisi! Sündmust korraldas aianuskooli õpilasesindus.

Jaanus Odras, AE20-41-K

Fotod: I. Kaeli

Pidulised Siim-Robin ja Joonas

Imelised kõrvitsalaternad

Pidulised Mihkel, Annika, Juta ,Arpo ...

... Anželika, Anna, Aleksei, Abdul Malik ja Mihhail

Yulia Medvedyeva – kolmekordne Eesti meister lilleseades

17. novembril toimus aianduskoolis ukraina päritolu disaineri ja kunstiõpetaja Yulia Medvedyeva demo. Yulia on kolmekordne Eesti meister lilleseades. Eestisse tulles sattus ta lillemaailma ja avastas selles enda kutsumuse. Läbi aastate on Yulia ennast arendanud ja osalenud erinevatel võistlustel Eestis ja toonud häid kohti välismaalt. Kui ta Eestisse tulles arvas, et keeleoskuse tõttu siin õpetajaks ei hakka, siis praeguseks on ta lilleseades hinnatud koolitaja, kes oskab välja tuua kompositsiooni ja värvusõpetuse läbi mängulise vaatenurga.

2014. aastal lõi ta oma lillepoe nimega Artishok, mille kohta on kodulehel kirjeldus: „Lilleateljee on lõputus tantsus mineviku, oleviku, tuleviku ja looduse, inimese, kunsti ning moodsa elukeskkonnaga“. Seda kõike on ta pistnud ka oma töödesse.

Yulia on Floral Fundamentals saadik,

mis tähendab, et ta saab oma töös kasutada maailma parimaid lilli ja neid meile tutvustada läbi tööde ajakirjas Floral Fundamentals. Tema töid on valitud mitmeid kordi ka International Floral Art Book väljaannetesse, mida on võimalik minna vaatama kooli raamatukokku.

<https://www.floralfundamentals.com/>

Pille Peterson, floristika juhtõpetaja

Meie kursusel avanes võimalus osaleda Yulia Medvedyeva koolitusel. Suurepärane demo, idee ning teostus. Pärastlõunal sai igaüks ise kahe kimbuga kätt proovida. Yulialt tagasisidet ja näpunäiteid oodates, oli kõigil pisut ärevust ja pingetki.

Täname kolmekordset Eesti meistrit koolituse eest ja Räpina Aianduskooli niisuguse toreda ürituse korraldamisel!

FL20-53M floristid

Yulia Medvedyeval on väga omapärane ja kunstiline käekiri – õhuline ja inspireeritud loodusest. Meister näitas, kuidas ta tegi kimpe ja jagas ka nippe. Õpilaste sõnul oli demo väga huvitav ja lahe ning kõik said päris palju uut teada. Eriti meeldis, kuidas ta oskas värvidega mängida ja kuidas ta alustas oma kimpu värvivalikuga. Yulia veetis meie koolis terve päeva. Viienda taseme floristid proovisid Yulia näpunäidete järgi ka ise kimpu teha.

Jarko Ilves, FL21-41-K

Yulia Medvedyeva ja tema imelised näidistööd

Fotod: K. Toom

Terevisioon aianduskoolis

Kadripäevane ETV Terevisioon läks eetrisse Põlvamaalt. Saatesse mahtus ka mitu lõiku aianduskoolist, mida nüüd järele vaadata saab. Vanemuise ooperilaulja Simo Breede rääkis, miks tema otsustas aianduskooli maastikuehitust õppima tulla. Lillekasvatuse

õpetaja Liane Mäesalu andis juhtnööre toailillede talviseks hooldamiseks. Saate lõpuks valmis tippflorist Yulia Medvedyeva juhendamisel trendikas kimp, milles ühendatud nii kohalik kui ka eksootiline taimmaterjal (vt 01:42:27).

Lüüli Kiik, infospetsialist

Saade on järelvaadatav:

<https://etv.err.ee/1608415697/ooperilauljast-maastikuehitajaks>

<https://etv.err.ee/1608415730/toataimed-talvel>

<https://etv.err.ee/1608400061/terevisioon>

Simo Breede tutvustab kiviladumise saladusi

Liane Mäesalu tutvustab toailillede talvist hooldust

Fotod: K. Toom

Vana valge klaver, tšellopoisid, ilusad inimesed ja toredad kohtumised

Kõike seda ning palju rohkemgi veel pakkus Liivimaa kutsekoolide õpetajate ja töötajate tänujala Mustvee kultuurimajas 15. viinakuu päeval.

Aianduskoolist sõitsime sinna seitsmekesi, kulgedes läbi sügiselt nutuse Eestimaa. Põikasime sisse Alatskivile, nautides sealsest roosiaia avanevat hunnitut vaadet järvele. Imetlesime Raja küla pika peatänava ääres ridamisi asuvaid huvitavaid elamuid. Peipsi järve veepiir tundus olevat majadele nii lähedal – huvitav, kas suurvesi või kevadine rüüsiää nendeni ei ulatu?

Sügislehtede ja kõrvitsatega kaunistatud Mustvee kultuurimajas tervitasid tulijaid pokaalitäie Uue-Saaluse veiniga kultuurimaja juhataja ning Luua Metsanduskooli direktress Haana Zuba-Reinsalu. Fuajees pakuti suupisteid ning enne piduliku osa algust oli võimalus juttu puhuda kolleegidega teistest koolidest. Kohale olid tulnud üheteistkümne Liivimaa kutseõppeasutuse esindused.

Vahetult enne tänujala algust juhutati kõik saali, kus igale koolile oli pidulikult kaetud laud. Meie olime kõige kõrgemal tasapinnal, kust avanes võrratu vaade kogu saalile.

Õhtujuhid olid Inga ja Toomas Lunge. Kõikidest koolidest kutsuti tänukingitust, lilli ja aukirja vastu võtma need, kes olid kooli poolt esitatud. Aukirjad andis üle Haridus- ja Teadusministeeriumi kantsler Kristi Vinter-Nemvalts. Meie koolist said seekordse meene – puidust nimelise graveeringuga viulukujulise lõikelaud-serveerimislauda, aednik Maiken Meensalu, maastikuehituse

Aianduskooli peoseltskond

õpetaja Marko Laanes ja Maarja Külast eripedagoog-kutseõpetaja Riina Vikman. Kuna Markot ja Riinat kahjuks kohal polnud, võtsid nende asemel tunnustuse vastu aianduskooli direktor Kalle Toom ja Maarja Küla õppegrupi õppejuht Huko Laanoja.

Peale tunnustamist oli väike vahepaus, mil soovijad said end pildistada. Meie seltskond valis pildistamiseks koht valge klaveri taustal.

Muide, see *R. Rathke* firma klaver tekitas minus tugeva nostalgilise tunde, sest kunagi, kui ise klaveriõpingutega tegelesin, oli mul kodus samasugune valge klaver.

Õhtusöögi kõrvale pakuti meile Tšellopoiste esituses võrratut muusikat. Ma ei teadnudki, et seda pilli saab nii mitmekülselt kasutada.

Pearoa ja magustoidu vahelise pausi ajal oli taas võimalus jalgu sirutada, kolleegidega vestelda või kultuurimaja imeilusat halli kassi paitada. Juhataja jutu järgi oli tegemist tänavalt leitud kassiga, kes natuke küll imestas nii suure seltskonna üle, aga lasi ennast kõigil soovijatel imetleda.

Ka magustoidu kõrvale kõlasid Tšellopoiste pillihelid ning märkamatu oli aeg niikaugele jõudnud, et rahvas asus koduteele. Tänu Luua Metsanduskoolile imetoreda ürituse korraldamise eest. Aitäh ka meie toredale seltskonnale. Mina igatahes nautisin kogu õhtut. Jään huviga järgmise aasta kokkusaamist ootama.

Ille Rämmer, pargiaednik

Fotod: J. Hertsmann

Aukirja pälvis Maiken Meensalu

Tšellopoisid Karret Sepp ja Kaspar Kluge

Jaak küsib Eesti sordiaretajaid. Kellega on tegu?

Pane oma pea tööle, loe küsimused ja püüa leida õige vastus. Vastused saada ajalehe toimetusele. Kõige kiirem ja õige vastaja saab auhinna.

Küsimus nr 1

Ta oli Eesti esimene elukutseline sordiaretaja. Enamus aretisi on seotud kõõgiljandusega, aga hõlmab ka puuviljandust. Mõned tuntumad aretised on: 'Jõgeva Kollane'(1942), 'Kalev'(1934), 'Linda'(1943) (*Solanum tuberosum*); 'Eesti Naeris'(1931) (*Brassica rapa subsp. rapa*).

Küsimus nr 2

Ta sündis Genfis, tuli elama Eestisse 1857. aastal. 1861. aastal sooritas ta Tartu Ülikoolis gümnaasiumiõpetaja eksamid. Eesti sordiaretuses on ta ajalukku läinud oma ühe õuna aretise tõttu. Selle sordi pomoloogilise kirjelduse koostas Georg Kuphaldt. Sordi algupärane nime muudeti, sest kõlas enne liiga prantsuslikult.

Küsimus nr 3

Ta oli Eesti esimene doktorikraadiga teadlane puuviljanduse erialal. Tema sordiaretus oli tulemusrikas õunapuude vallas. Aastatel 1945–1950 ja 1956–1969 oli ta Polli katseasutuse juhataja.

Küsimus nr 4

Ta oli ametilt pedagoog. Sordiaretusega tegeles põhitöö kõrvalt, saavutades imelisi tulemusi. Tema ploomipuu aretiste kõrgeaeg langes 1960ndatesse ja 1970ndatesse aastatesse, kuid ei kestnud kahjuks kaua, kuna kasutas aretamisel Lääne-Euroopa sorte, kelle külmakindlus polnud kiita Eesti oludes. Tema selektsioonae asub Tartus, Riia mnt 46. Kuulsamad aretised on 'Tartu Kaunitar' (1939); 'Tartu Kollane' (1938).

Küsimus nr 5

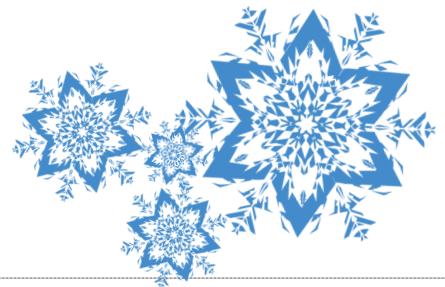
Ta koostas esimese põhjaliku eestikeelse marjade käsiraamatu, "Kodumaa marjad". Oli aastatel 1891–1902 Vorm-

si saarel koolmeister. Rajas sinna viljapuude katseaia, kus oli ligikaudu 500 taksonit puu- ja marjasorte. Hakkas koostama "Pomoloogia õpperaamatut".

Sissejuhatav küsimus järgmise ajalehe numbrisse. Baltisaksa teadlased.

Tema auks on nimetatud *Hamamelidaceae* sugukonnas olev perekond. Ta ronis esimese eurooplasena Iraanis asuva Arati mäetippu 1829. aastal. Töötas 19. sajandil Tartu Ülikoolis füüsikaproffessorina.

Jaak Kaasiku, AE19-41-K

Võrus õpetajate päeva tähistamas

Reedesel päeval pärast õpetajate päeva suundus seltskond kooli töötajaid Võrru. Ilm oli ilus päikeseline, puud lõõskavates sügisvärvides, oli mida bussiaknast imetleda. Esmalt peatusime Väimelas asuvas Tsentris, kus meile tehti väike ekskursioon. Tsentri on Võrumaa Kutsehariduskeskuse Puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskus. Selles keskkuses töötatakse välja põnevaid lahendusi erinevatele mööbliesemetele. Parajasti olid töös hooldekodude voodid, mitmed õpilasfirmadest laekunud tooted ning palju muud huvitavat. Ka töökeskkond oli kompetentsikeskusele kohane – innovaatiline. Kes ei tahaks endale lauda, kuhu alla saab kaduda või samas püsti seistes töötada! Kontoris oligi selline laud, mida sai soovi korral tõsta kõrgemale ja lasta tagasi tavapärasele kõrgusele. Muidugi mõista aitasid inseneride mõtteid reaalseks tooteks teha hulk põnevaid masinaid ja seadmeid.

Edasi võõrustas meid Võrumaa Kutsehariduskeskuse äsja ametisse astunud direktress Eveli Kuklane koos õpetaja Viktor Dremljugaga. Meile näidatud klassiruumid olid pigem pisikesed töökojad-õppekabinetid, kus oli erinevaid puurpinke ja keevitusagregaate, elekt-

Kaido Mäesalu tutvustab kompetentsikeskust

rikute õppelaudu, treialite treipinke ja elektroonikute ning mehhaanikute keerulisi seadmeid ja stende. Muidugi oli näha ka õppureid, poisse, kes proovisid meie sealviibimise ajal miski keerulisena tunduvat seadet töökorda seada.

Direktrissi jutu järgi on kool pigem poistele kui tüdrukutele – kaks kolmandikku on poisse ja kolmandik tüdrukuid. Tehnilised erialad meelitavad rohkem poisse õppima. Ja meisterdavad nad igasuguseid masinaid õppeesmärgil, näiteks viimati valmis üks bagiauto.

Tehniliste erialade õppehoonele tiir peale tehtud, suundusime Võrru, kus tegime väikese jalutuskäigu ning busiekskursiooni mööda linna vaatamisväärsusi. Seda kõike juhatas meie endine kolleeg ning maailmarändur ja praegune Võru linna giid Ulvi Mustmaa. Ta rääkis Võru inimestest ja majadest värvikaid lugusid. Päevake Võrus lõppes omapärase interjööri Stendingu kohvikus, kus pakutavad toidud olid väga maitsvad.

Merike Aomets, kutseõpetaja

Foto: K. Nõmmistu

Kooli hümnist ja selle loojatest

*Ka kõige ilusamast laulan,
mis alguse on saanud siin –
ma laulan sõprusest me vahel
ja selle aarde kaasa viin.*

See iga salmi järel korduv refrään jäi kergesti meelde. Viis oli lihtne ja pidulik. Hümnile kohane. Olin teist talve aianduskooli õpetaja. Seadsin klassiruumis valmis õppevahendeid järgmise päeva tundideks. Taimekaitse klass koos kõrval asuva õpetaja ja laborandi ruumiga olid mu igapäevased töökohad. Need asusid enne sõda koolimajaks ümber ehitatud Räpina mõisahoonelõunapoolses otsas, ülakorrusel. Akendest avanes läbi raagus puude vaade aednikumajale.

*Ma laulan Rāpinast, mis saanud kalliks
ja koolist, kes meid kokku kutsunud.*

Naaberklassis harjutati uut laulu kaugõppe 7. lennu lõpuaktuseks. Olin niiviisi kooli tulevase hümnisünnile üsna lähedal. Lauljaid saatis kitarril viisi looja. See kuuekümnendates mees oli üks mu esimestest õpilastest. Enamik tema kursusekaaslasigi minust vanemad. Esmakordselt esitati „Ma laulan Rāpinast“ 8. veebruaril 1969 kooli saalis toimunud lõpuaktusel. Sellest sündmusest ja laulu autorist Andrei Klaasist tehti ringvaatefilm „Rāpina Sovhoostehnikumis“ (1969).

Andrei Klaas (9.1.1908–21.4.1987) sündis Saaremaal Tornimäe õigeusu preestri paljulapselisse perre. Ta abiellus 1929. aasta jõululauapäeval Eesti poliitiku Aleksander Jõeääre tütre Niinaga, kes invaliidistus noorena. Niina

kirjutas luuletusi ja laulutekste, milliseid Andrei viisistas. Tuntumad laulud nende ühisest loomingust on „Muhumaa“, „Sõsarsaared“ ja aianduskooli hümnina kasutatav „Ma laulan Rāpinast“. Viimase noodikirjas tekst ja ülevaade Andrei Klaasi elust on leitav Virge Mastiku koostatud raamatust „Mälestusi kooliajast. 90 aastat aiandusharidust Rāpinas“ (lk 120–122).

Andrei Klaas töötas Saaremaal Tornimäe lähedal asuvas Mihkel Ranna dendraariumis aia hooldaja ja giidina. Järjekordset ekskursiooni juhatades oli üks külalistest, aianduskooli mehhaniseerimisõpetaja Olev Rajaväli, soovitanud tal tulla Rāpinasse aiandust õppima. Seda Andrei tegigi. Tema eeskujul omandasid hiljem Rāpinas kaugõppe teel aednikukutse kaks tema töö jätkajat dendraariumis. Andrei ise töötas vanemas eas isa eeskujul omandatud preestriametis Muhumaal. Aastatel 1974–1982 hooldas ta ülempreestrina Värskla õigeusu kogudust.

Andrei Klaasi üheks elutööks sai Mihkel Ranna aia tutvustamine üldsusele ning kujundamine ekskursiooniobjektiks. Sellest aias on tehtud ringvaatefilm „Dendraarium Saaremaal“ (1968).

Mõnusa jutustaja ning lauljana köitis Andrei külalisi. Sageli luges neile Niina kirjutatud ballaadi „Mälestussalu“ – lugu Mihkel Ranna õnnetust pereelust, mis lõppes dendraariumi rajamisega. Huviline võib ballaadi leida raamatust „Lembelood“ (lk 80–82). Külasepast harrastusdendroloog Mihkel Rand

Andrei (Andres) Klaas

Antonina (Niina) Klaas

(23.12.1871–26.12.1958) sündis jõulupühade eel tänavu 150 aastat tagasi. Ta on maetud Tornimäe vanale kalmistule. Üsna lähedal Mihkli hauale on Andrei ja Niina Klaasi matmiskoht.

Laulu „Ma laulan Rāpinast“ tunnevad meie tänased õpilased lipumarsina. See on Andrei ja Niina Klaasi algsest laulust tehtud kaasaegne versioon. Kuulamiseks on ka uus ilus, kuid hümnina laulmiseks sobib algne enam. Salvide vahel korduv refrään muudab laulu kiiremini omaseks. Ikka tasub tunda alglatteid, mille juurde teinekord tagasi pöörduda.

Kes ei mäleta olnut, see elab tulevikuta. Tänavu jõulureedel möödub Neemi külas asuva Mälestussalu rajaja Mihkel Ranna sünnist 150 aastat. Detsembris oli Niina ja jaanuari alguses Andrei Klaasi sünnipäev. Kes süütab sel aastal küünlad nende kalmudele?

Jaan Kivistik

Fotod: M. Kivistiku fotoalbumist

[Rāpina Sovhoostehnikumis \(1969\)](#)

[Dendraarium Saaremaal \(1968\)](#)

[Kaasaegne versioon kooli hümnist](#)

Mihkel Rand tutvustamas oma aeda eelmise sajandi 50ndatel aastatel

Kiirklahvid

Windows arvutil

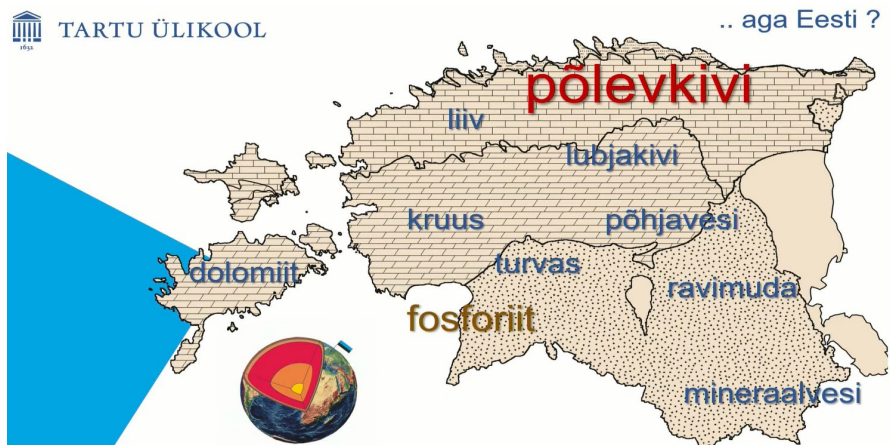
Win + D ava töölaud	Win + L lukusta arvuti	Win + P projektsiooni seaded	Win + ↑ → akende nihutamine
Win ava start menüü	Win + . (punkt) ava emotikonide ja sümbolite palett	Win + Shift + S kuvatõmmise tegemine	Ctrl + + / - suurenda ja vähenda
F11 täisekraan	F5 värskenda, käivita ppt esitus	Ctrl + N ava uus brauseri aken	Ctrl + H ava brauseri ajalugu
Ctrl + F otsi	Ctrl + T ava uus brauseri sakk (<i>tab</i>)	Ctrl + Shift + T ava viimati suletud brauseri sakk (<i>tab</i>)	Ctrl + Tab liikumine brauseri sakkide (<i>tabide</i>) vahel
Ctrl + A vali kõik	Ctrl + Z võta tagasi (<i>Undo</i>)	Ctrl + Y tee uuesti (<i>Redo</i>)	Shift + Enter paragrahvi uus rida
Ctrl + X lõika	Ctrl + C kopeeri	Ctrl + V kleebi	Ctrl + Alt + V kleebi teisiti
Esc loobu, katkesta	Ctrl + P prindi	Ctrl + K lisa link	Ctrl + S salvesta

Keskkonnahariduse konverents 2021 „Rikkus meie jalge all“

Tänavu toimus keskkonnaameti korraldatud keskkonnahariduse konverents 27.–28. oktoobril Viljandis, mis oli pühendatud kliimale, mullale ja maapõues peituvatele varadele ning nende kõigi omavahelisele seosele. Konverentsi esimene päev leidis aset Eesti Pärimusmuusika Keskuse suures saalis ajavahemikul 10:30–18:00. Võimalus oli osaleda nii kohapeal kui ka

interneti vahendusel. Päev oli täidetud huvitavate ettekannetega, mille raames räägiti peamiselt Eestis leiduvatest maavaradest ja nende rakendamisest ning mullast ja selle tähtsusest. Samuti oli päevakorras ka tõsiselt mõtlema panev küsimus – kuidas mõjutab rohepöörde maavarade nõudlust. Selgus, et rohepöörde tõstaks maavarade tarbimist erinevate prognooside alusel 4–6 korda, mis omakorda vajab rohkem keskkonda koormavaid kaevandusi. Konverentsi teine päev leidis aset Viljandi Paalalinna Koolis ajavahemikus 9:00–14:00. Päeva raamest toimusid

TARTU ÜLIKOOL

.. aga Eesti ?

Eesti levinumate maavarade piirkonnad.

Kuvatõmmis K. Kirsimäe esitlusest „Maapõu meis endis ja meie ümber-“

erinevad töötoad õppereisist Rõstla paekarjääri.

Keskkonnaamet korraldab tasuta keskkonnahariduse konverentsi juba alates 2010. aastast ning nendest osavõtt on olnud alati rohkearvuline. Konverentsil tänavu ja varsemalt esitatud ettekan-

detega saab tutvuda keskkonnahariduse kodulehel

<https://keskkonnaharidus.ee/et/vorgustik/keskkonnahariduse-konverents-2021>

Oliver Veske, KK19-52-K

Iseteenindus raamatukogus

Alates 28. oktoobrist saavad kõik aianduskooli töötajad oma uksekaardiga ja õpilased õpilaspiletiga siseneda raamatukokku, kus õppida, laenutada raamatuid ja printida. Raamatute laenutamiseks ja tagastamiseks on ukse kõrval arvuti. Raamatukokku saab siseneda kell 7.00–21.00.

Laenutamine

1. Tuvasta end kiipkaardiga
2. Skaneeri raamatu kood
3. Logi välja

Tagastamine

1. Skaneeri raamatu kood
2. Logi välja
3. Jäta raamat arvuti all olevale riulile

Printimine

1. Logi arvutisse oma kasutajanimega
2. Vali mustvalge või värviline printer
3. Printimistasu pane rahakarpi

Jaanus laenutab raamatut

Foto: L. Kiik

Raamatukogus on videovalve! Väljumisel kustuta tuled!

Aeg & Vaim
TEMPUS & SPIRITUS

Suur tänu kõigile, kes lehenumbri ilmutamisele kaasa aitasid.

Ajaleht ootab kaastöid kulli.nommistu@aianduskool.ee

Väljaandja Räpina Aianduskool, Aianduse 6, Räpina 64505

Toimetajad Külli Nõmmistu, Liisi Kont Küljendaja Valdur Truija

Novembrikuu nali

Kohtuvad kaks batsilli.

„Sa näed halb välja“, ütleb üks.

„Võimalik, ilmselt olen ma penitsilliini saanud“.